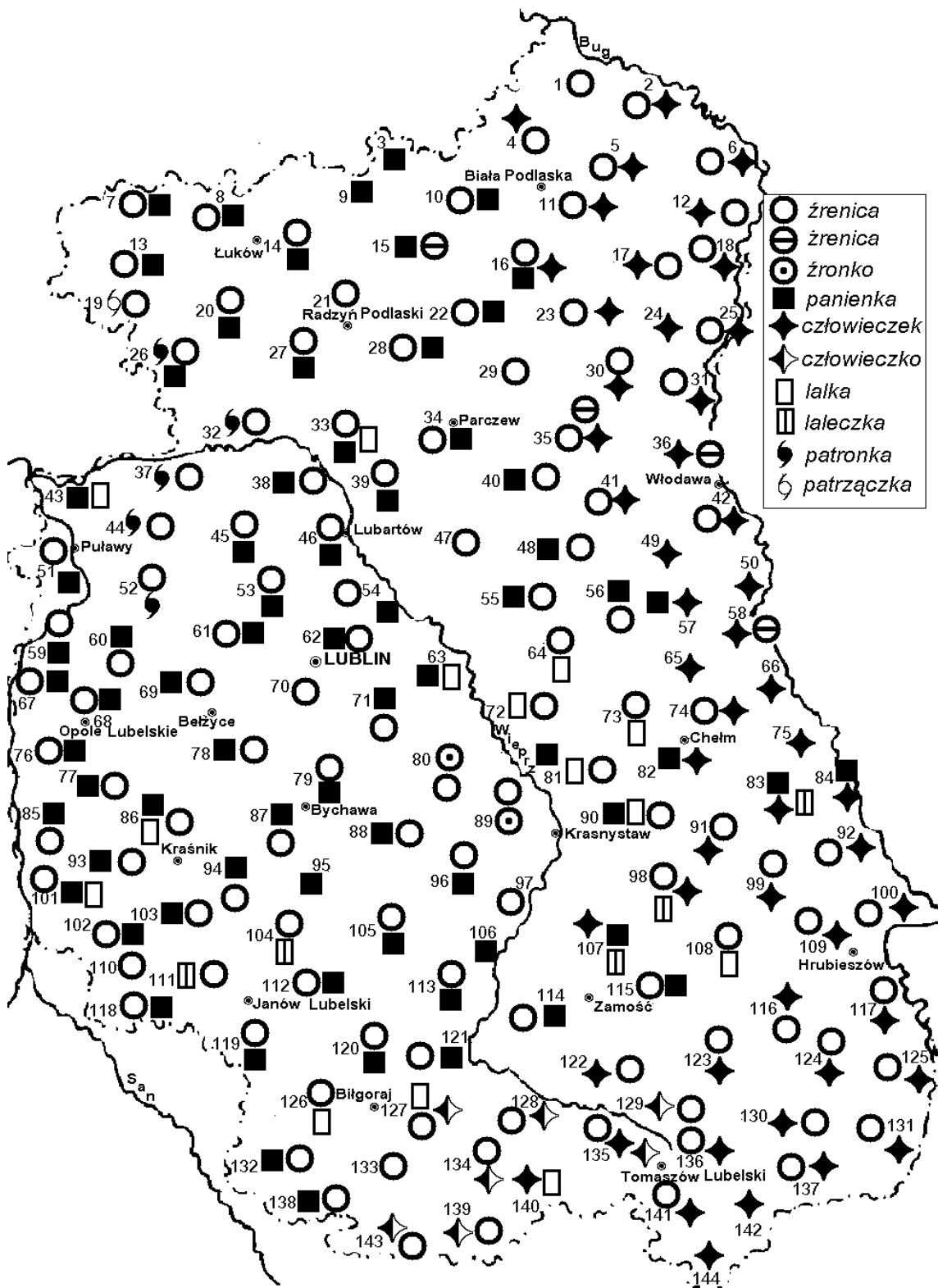

Panienka V 'żrenica oka'

Mapa 2

Jak się mówi panienka, laleczka to tak przyjemnie, bo to z ucziwym człwiekiem rozmawia (Andrzejów pow. Chełm). Laleczkę i panienkę może zobaczyć tylko człowiek prawy, co ma czyste sumienie, a złodziej, krętacz to ino człwieczka zobaczy (Stryjów). My tośmy mówili panianka. Ale pewnie żrenica to chyba jest fachowo (Lipa). Sie fachowo to musi żrenica una

nazywa się, młode to tak na to mówio, a my po swojemu paninka (Olenówka). To różnie nazywali, żrenica i panienka, że to niby taka ładniutka jak panieneczka, a to ważna część w oku, bo tym każdyn patrzy (Bodaczów). U nas downo jesce to paniańka, lalka była, o tam w łoku jest paniańka, ale tera to żrenica (Gołąb).

Źródła: PM, PI, KAGP, MG.

Geografia: Lubelszczyzna zachodnia i środkowo-wschodnia (zob. mapa 2).

D. lp. *panienki*; D. lm. *panienek // panienków*; wymowa: *pańenka, pańinka, pańanka*.

Por. *człowieczek, człowieczko, lalczka, lalka, patronka, patrzączka, żrenica, żronko, żrenica*.

Halina Pelcowa, Ilona Gumowska-Grochot, Blanka Skórska, *Słownik gwar Lubelszczyzny. Tom VIII. Człowiek i rodzina. Higiena i choroby. Meble, sprzęty i prace domowe*, Lublin 2020.

Regionalne dziedzictwo językowe Lubelszczyzny o charakterze etnicznym: Słownik gwar Lubelszczyzny (tomy VI-XII) z dokumentacją leksykograficzną, kartograficzną, ikonograficzną i dźwiękową.

Projekt realizowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą Narodowy Program Rozwoju Humanistyki na podstawie decyzji nr 0125/NPRH7/H11/86/2018 – w latach 2018-2023.

Kierownik projektu: prof. dr hab. Halina Pelc